

Ekstern teoretisk prøve - Modul 3 – Somatisk sygdom og lidelse

Fagområder: Sygepleje, Anatomi og fysiologi herunder genetik, Sygdomslære herunder patologi og Ernæringslære og diætetik.

Professionshøjskolen
University College Nordjylland
Sygeplejerskeuddannelsen Aalborg

Ekstern teoretisk prøve

Modul 3

S11Vx

Dato: 13.04.2012

kl. 9.00-12.00

CASE:

Kaj Hansen er 56 år og har haft diabetes mellitus type 1 gennem 30 år. Han bliver indlagt med hyperglykæmi, hvor blodsukkeret er 30 mmol/l. Kaj har tidligere fået konstateret hypertension samt dyslipidæmi, hvilket han er i medicinsk behandling for.

Under indlæggelsen er blodsukkerniveauet svingende fra 3 mmol/l til 30 mmol/l.

Kaj er 175 cm høj og vejer 100 kg. Han bor alene i et kolonihavehus. Kaj er på førtidspension på grund af sin diabetes og senkomplikationerne i form af fodsår, nyreinsufficiens og neuropati i fødderne. Kaj laver ikke selv mad. Han får leveret frosne retter, som han varmer i mikrobølgeovnen. Han drikker ca. fem øl dagligt, og om aftenen får han sig en sandkage til kaffen. Kaj ryger ca. 30 cigaretter dagligt.

Kaj har en søster, som er omsorgsfuld og meget bekymret for Kaj, idet hun flere gange gennem årene har fundet ham med hypoglykæmi. Kaj tager selv sin insulin. Han har insulinpuder primært på lårene.

Kaj har fået amputeret højre fods storetå for ca. et år siden på grund af diabetiske fodsår. Kajs fødder er tørre, men Kaj ønsker ikke at få fødderne smurt ind. Han går til fodterapeut jævnligt.

Kaj har ofte været indlagt på afdelingen. Når han kommer, har han ofte fedtet hår, beskidte negle, han har uvasket tøj og går i træsko.

Ved indlæggelsen oplever sygeplejersken, at Kaj ofte er mut og indelukket, men at han i løbet af nogle dage blomstrer op og hygger sig med medpatienterne. Kaj giver udtryk for, at han er glad for at være indlagt og nyder den gode mad, som afdelingen serverer, men han savner at kunne få sig en øl og en cigaret.

Sygepleje, sygdomslære herunder patologi, ernæringslære og diætetik:

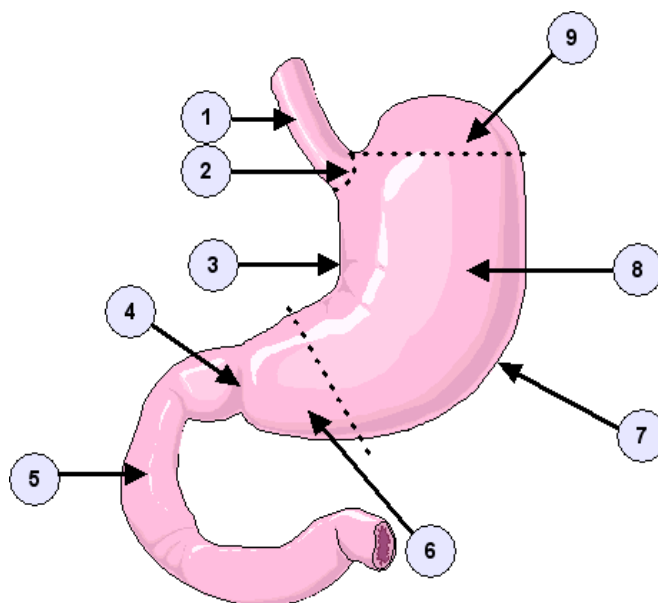
Spørgsmål:

1. Redegør for patogenesen ved diabetes mellitus type 1. (6 point)
2. Nævn 3 symptomer på let til moderat hypoglykæmi og 3 symptomer på alvorligt hypoglykæmi og begrund hvorfor hypoglykæmi opstår. (11 point)
3. Hvilke sygeplejehjælpstiltag vil du foretage i relation til de nævnte symptomer på let til moderat hypoglykæmi. Begrund svaret. (7 point)
4. Redegør for udviklingen (patogenesen) af aterosklerose (åreforkalkning). (8 point)
5. Kaj har tidligere fået amputeret højre fods storetå på grund af diabetiske fodsår. Redegør for årsagen til diabetisk fodsår. (10 point)
6. Beskriv anbefalingerne for fedtindholdet og fedtsyresammensætningen i diabetesdiæten. Beskriv endvidere konkrete kostråd, som kan bidrage til at diabetesdiæten lever op til anbefalingerne. (11 point)
7. Beskriv begrebet "særlige anliggender" ud fra sygeplejeteoretikerne Benner og Wrubels opfattelse. (8 point)
8. Redegør for hvorledes begrebet "særlige anliggender" kan anvendes i plejen hos Kaj. (5 point)

Anatomi og fysiologi herunder genetik:

Opgave 1

Ventriculus

- Skriv navnene på de på figuren markerede strukturer 1-9 (latinske + danske (hvor et sådant findes))
- Hvad er navnet på det sekret, som hovedcellerne producerer, og hvilken funktion har det?

(7 point)

Opgave 2

Urindannelsen

- Beskriv, gerne ved hjælp af en figur, opbygningen af et nefron
- Redegør for filtrationsprocessen
- Hvad forstås ved nyrenes tærskelværdi?

(9 point)

Opgave 3

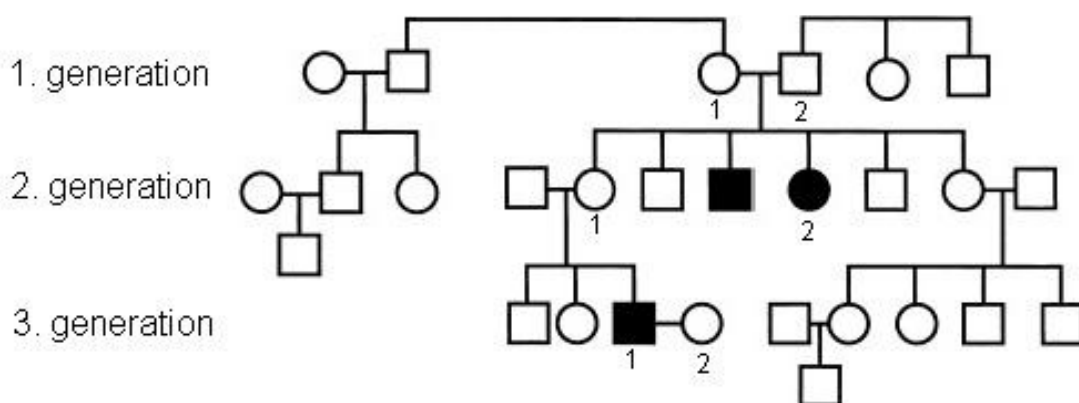
Kroppens endokrine kirtler og hormoner.

- Nævn navnet på den endokrine kirtel, som producerer hormonet aldosteron
- Redegør for hvordan sekretionen af aldosteron er reguleret via renin-angiotensin-aldosteron systemet, herunder hvordan reninsekretionen er reguleret
- Beskriv hvordan aldosteron virker i kroppen
- Beskriv hvor hormonet ADH dannes og hvordan det virker i kroppen
- Redegør for hvordan sekretionen af ADH er reguleret

(10 point)

Opgave 4

Stamtavlen, vist nedenfor, viser arvegangen for en monogen sygdom, hvor personer med sorte symboler har sygdommen

Analysér stamtavlen ud fra nedenstående spørgsmål – **alle svar skal begrundes!**

- a) Hvilken type arvegang (1, 2 eller 3) er der tale om?
 - 1) Autosomal dominant arvegang
 - 2) Autosomalt recessiv arvegang
 - 3) X-bundet recessiv arvegang

- b) Hvad er genotyperne og fænotyperne for
 - 1) nummer 1 og 2 i første generation?
 - 2) nummer 1 og 2 i anden generation?
 - 3) nummer 1 og 2 (den mest sandsynlige genotype) i tredje generation?

- c) Parret, der udgøres af nummer 1 og 2 i tredje generation, planlægger at få et barn – hvad er risikoen for, at et kommende barn arver sygdommen?

- d) Hvilken sygdom kan der være tale om? – Nævn et eksempel

(8 point)